

Valnämnden

Kallelse och föredragningslista

Sammanträdatedatum: 2026-04-17

Sammanträdestid: kl. 10:00-12:00

Plats: Tornrummet Stadshuset och Teams

Övrig information:

Om du inte kan delta anmäler du det till Lena Arnberg.

Roger Persson (MP), ordförande

1. Upprop, val av justerare

Förslag till beslut

Valnämnden föreslås besluta

att utse Birgittha Bjerkén (M) att justera protokollet.

2. Fastställande av föredragningslista

Förslag till beslut

Valnämnden föreslås besluta

att fastställa föredragningslista enligt utsänd handling.

3. Ekonomiska månadsrapporter år 2026 för Valnämnden

Diarienummer: 26VN2

Förslag till beslut

Valnämnden föreslås besluta

att godkänna månadsrapport per mars 2026.

Ärendebeskrivning

Sektor Styrning och stöd har tagit fram månadsrapport per mars 2026 för Valnämnden

Handlingar i ärendet

- Månadsrapport mars 2026 Valnämnden

4. Val- och röstningslokaler samt särskild röstmottagning vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026

Diarienummer: 26VN9

Förslag till beslut

Valnämnden föreslås besluta

att fastställa röstningslokaler med öppettider enligt bilaga 1” Röstningslokaler och öppettider vid förtidsröstning i valen till riksdag, kommun- och regionfullmäktige 2026”

att fastställa vallokaler enligt bilaga 2 ” Vallokaler vid valen till riksdag, kommun- och regionfullmäktige 2026”

att vallokalerna hålls öppna söndagen 13 september 2026, från klockan 08:00 till klockan 20:00

Ärendebeskrivning

Grundläggande bestämmelser om val- och röstningslokaler finns i vallagen. Valnämnden ansvarar över att det finns lämpliga lokaler som kan användas som val- och röstningslokaler och som i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppethållande ger väljarna goda möjligheter att rösta. Valnämnden svarar också för att väljare som inte kan ta sig till en val- eller röstningslokal eller inte kan rösta genom bud ges möjlighet att lägga sin röst på annat sätt, via ambulerande röstmottagare.

Gävle kommun är vid valet 2026 indelat i 53 valdistrikt vilket innebär att 53 vallokaler kommer att behövas för valgenomförandet. Vissa vallokaler är placerade i samma byggnad och röstmottagningen sker i olika lokaler eller på två platser i samma lokal. Inför varje val görs en översyn av alla lokaler vilket också innebär en förnyad bedömning av om val eller röstningslokalen är lämpliga att nyttja. På valdagen är vallokalerna öppna mellan kl. 08.00 och 20.00.

Tillgängliga val- och röstningslokaler är inte bara en fråga om lokalens fysiska utformning. En avgörande fråga kan också vara om bemötandet sker på ett korrekt sätt och om det ges bra information hur valhandlingen ska genomföras i lokalen. Tillgänglighetsfrågor ur ett brett perspektiv ingår därför i den obligatoriska utbildning som ges till samtliga röstmottagare. 1 december 2025 trädde ny lagstiftning i kraft som bland annat innebär tydligare krav på tillgänglighet i valet och att fler väljare får möjlighet att rösta med ambulerande röstmottagare. Vid de allmänna valen 2026 kommer ambulerande röstmottagning erbjudas samtliga kommunens vård- och omsorgsboenden. För röstberättigade personer intagna på häkte eller anstalt kommer i första hand budröstning erbjudas.

Styrning och stöd har tagit fram förslag på val- och röstningslokaler vid de allmänna valen 2026, enligt bilaga 1-2.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Val- och röstningslokaler samt särskild röstmottagning vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026
- Bilaga 1: Röstningslokaler och öppettider vid förtidsröstning i valen till riksdag, kommun- och regionfullmäktige 2026
- Bilaga 2: Vallokaler vid valen till riksdag, kommun- och regionfullmäktige 2026

5. Utläggning av valsedlar i val- och röstningslokaler vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026

Diarienummer: 26VN10

Förslag till beslut

Valnämnden föreslås besluta

att valsedlar i val- och röstningslokaler tillhandahålls genom placering i avskärmade valsedelsställ,

att namnvalsedlar och partivalsedlar ska placeras i olika valsedelstall,

att partiernas valsedlar (partivalsedlar) placeras i det första valsedelstället längst till vänster. Valsedlarna ska stå i bokstavsordning med början längst bak i valsedelstället utifrån den partibeteckning partiet har anmält deltagande i valet, i den vänstra raden placeras valsedlar till riksdagen, val till kommunfullmäktige placeras i mittenraden och val till regionfullmäktige placeras i den högra raden i valsedelstället,

att partiernas valsedlar (namnvalsedlar) placeras i det andra och tredje valsedelstället till höger om partivalsedlarna. Valsedlarna ska stå i bokstavsordning med början längst bak i valsedelstället utifrån den partibeteckning partiet har anmält deltagande i valet, i den vänstra raden placeras valsedlar till riksdagen, val till kommunfullmäktige placeras i mittenraden och val till regionfullmäktige placeras i den högra raden i valsedelstället, samt

att blanka valsedlar placeras på raden längst fram i valsedelsstället.

Ärendebeskrivning

Grunden för hanteringen av valsedlar och valnämndens ansvar för dessa finns i vallagen. Vallagen reglerar bland annat vilka valsedlar valnämnden ansvarar för som alltid ska finnas på samtliga röstmottagningsställen, att samtliga valsedlar ska presenteras på ett neutralt och likvärdigt sätt, samt att det i anslutning till ett röstmottagningsställe finns minst en lämplig avskärmad plats där valsedlar kan läggas ut och där väljarna var för sig kan ta sina valsedlar utan insyn.

Vallagen reglerar dock inte hur valsedlarnas ordning ska presenteras i valsedelsställen. Då det är valnämndens ansvar att valsedlarna presenteras på ett neutralt och likvärdigt sätt, bör valsedlarnas ordning i valsedelsställen beslutas om.

Det förekommer tre typer av valsedlar:

- Partivalsedlar. Dessa valsedlar innehåller endast partibeteckning och eventuell symbol.
- Blanka valsedlar. Dessa kan väljaren använda om ett partis valsedlar inte finns utlagda.
- Namnvalsedlar. På dessa valsedlar finns partibeteckning och nominerade kandidater.

Utifrån vallagen ansvarar valnämnden för att det på alla röstmottagningsställen finns partivalsedlar för de partier som vid något av de två senaste valen till riksdagen fick mer än 1 % av rösterna, den så kallade fria kvoten, och där dessa partier begär utläggning. Valnämnden ansvarar även för blanka valsedlar.

Vid valen 2026 har valnämnden beslutat att erbjuda samtliga politiska partier samordnad distribution av valsedlar till Gävle kommuns val- och röstningslokaler. Detta gäller både namnvalsedlar och partivalsedlar. Distribution erbjuds under förutsättning att partierna anmält deltagande i valet, samt att partierna följer valnämndens instruktioner för distributionen.

Erbjudandet är en service gentemot de politiska partierna som innebär att namnvalsedlar och partivalsedlar kommer att kunna finnas tillgängliga för väljare redan när förtidsröstningen öppnar den 26 augusti i Gävle kommuns 12 förtidsröstningslokaler, samt på valdagens morgon i samtliga av kommunens 53 vallokaler.

Distributionen sker vid ett tillfälle till respektive val- och röstningslokal och partierna har ett eget ansvar att fylla på vid behov. Röstmottagarna och

valnämnden ansvarar inte för att kontakta partierna för påfyllnad av valsedlar om valsedlarna tar slut i annat fall än om det finns skäl att misstänka sabotage. Partier har rätt att själva lämna valsedlar till val- och röstningslokaler även om de använder sig av valnämndens distribution.

Ett av de vanligaste klagomålen som tidigare riktas mot valnämnderna i samband med val har varit förknippade med att valsedlarna inte har presenterats på ett likvärdigt sätt. Kritik har kommit från såväl JO som valprövningsnämnden och sedan 2014 rekommenderar valmyndigheten därför att respektive valnämnd beslutar om hur valsedlarna hanteras och presenteras i val- och röstningslokaler. Förslag till beslut om valsedlarnas ordning och placering i valsedelställen har därför tagits fram av Styrning och stöd.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Utläggning av valsedlar i val- och röstningslokaler vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026
- Bilaga 1 – Modell över valsedlars ordning i valsedelstall

6. Anmälningar för kännedom

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar

att godkänna redovisade anmälningar för kännedom.

Anmälningsärenden

- VN261479, Protokollsutdrag KS 2026-03-10 § 42 - Budgetprocess inför Kommunplan 2027-2030
- VN261480, Budgetprocess inför Kommunplan 2027-2030 för Gävle kommuns nämnder och bolag
- VN261482, Valmyndighetens nyhetsbrev vecka 11 2026
- VN261477, Valmyndighetens nyhetsbrev vecka 10 2026
- VN261474, Valmyndighetens nyhetsbrev vecka 9 2026
- VN261484, Valmyndighetens nyhetsbrev vecka 14 2026
- VN261491, Valmyndighetens nyhetsbrev vecka 15 2026

7. Information

Ärendebeskrivning

- Information om risk- och konsekvensanalys inför valen 2026 - Oskar Bergmann